

«Թեան ամենանշանաւոր (markanteste) հրատարակութիւնը Վիեննայում լոյս տեսնող «Journal d'Orient» թերթն է»։ Ահա ինչ խօսքերով վերաբերուած է Լալայեի թերթը զէպի «Ժուրնալ դ'Օրիէնտ» լրագիրը։ Այսուհետեւ մանրամասնաբար խօսուած է Գրիգոր Արծրունու բրոշիւրի մասին։

Պ. Լալայեան խնդրում է մեզ տպել հետեւեալը։ «Ի տեղեկութիւն մեր գրականութեամբ պարագայ տեսնող խնդրում եմ ձեր պատահան լրագիր միջոցով յայտնէք որ ես արդէն սկսել եմ թարգմանել Զօֆմանի «Лазутинск» և «Рассказы для детей» վեպերը, որոնց մօտիկ ապագայում վերջացնելով, մտադիր եմ հրատարակել, ուստի և խնդրում եմ մեր թարգմանիչներին ի դուր չախտանալ այդ վեպերի վրա։

«Порядок» լրագրում կարգում ենք մի հեռագիր Օդէսայից, որ հաղորդում է թէ մի չաթաթիւ ընթացքում Սարա Բէրնար երեք ներկայացումն տուեց Եւստայում և երկու ներկայացումն Օդէսայում, որոնցից արդիւնքը եղել է 83 հազար ֆրանկ։

Պ. Տէր-Վաթեան խնդրում է մեզ յայտնել, որ վաղը, հինգշաբթի, նոյեմբերի 26-ին կը լինի նրա ընկերիս։ Կը խաղան «Հնազանդական ժողով» ժողովրդի մի գործողութեամբ, թարգմ. Մ. Մանուկեանի և Վրդեմանուր պաշտօնէի Օսմանական պիւնտայից չորս գործողութեան բացի սրանից ալ։ Տէր-Վրդեմանուր կը պատմէ ժողովրդական կենսոյից։ Տեղեկութիւնները սովորական են։

«Մշակ» խմբագրութիւնը տարածել է արդէն տպագրած ծրարներ, տպագրած նամակներով իր դաւաճական բաժանորդների համար։ Մենք այդ ծրարները ուղարկելով ոչ ոքին չենք կամենում պարտաւորեցնել զրոյն «Մշակին», բայց այդ միջոցով ուղեցնել ցանկացողներին հետեւեցնել բաժանորդագրութիւնը։ Եւ ճշմարիտ, որքան հեշտանում է դրանով լրագրի բաժանորդագրութիւնը։ Բանկայից որքան է նաեւ ստացած նրկու ծրարների միջոց առաջարկել իր ծանօթին, իր բարեկամին։

Ա.Ս.Ա.ԲԱՆԱԿԻՑ մեզ գրում են որ այդ քաղաքում և նրա շրջակայքում շարունակուած են այլ և այլ հիւանդութիւններ, ինչպէս տիֆ, տիֆ և նոյնպէս մանկական հիւանդութիւններ, որոնք բաւական զոհեր են տանում։

Մեզ գրում են Ա.Լ.ԲԱՆԱԿԻՑ «Փոստային կայարաններում մեծ անկարգութիւններ են լինում, այնպէս որ ճանապարհորդը անդադար դիպչում է անբաւականութիւնների, ճանապարհներն էլ շատ ապահով չեն աւազակներից։ Նոյն իսկ քաղաքում անդադար լսվում է գողութիւնների և սպանութիւնների մասին։ Անցեալ ամսին չորս թէ հինգ մարդ են սպանել այստեղ։ Շատ ժամանակ չէ Ղաչախ գիւղից երկու նորապսակ եղբայրներ Այվազեանք, ուղեւորում են սայլով Վրանգաձ մարի ժողովրդէպի Երևանի Բայց Արագած տալի ստորոտում գտնվող վրանաբնակ աւազակ ջիւղերը շարձակում են այդ ճանապարհորդներին վրա և մորթում են նրանց։ Անկարգութիւն է սպանվածների պատաւ մօր և երիտասարդ կիներին լացն ու յուսահատութիւնը, երբ գիւղացիներ գտնվում երկու երիտասարդների զուգորդութեամբ ճանապարհի վրա ընկած, բերում են այդ գիւղից Գալախ գիւղը, ազգականներին։

Մեզ գրում են որ Ալեքսանդրապոլի գաւառի գիւղերում տիրում է դիֆթերիա հիւանդութիւնը, որ բազմաթիւ զոհեր է տանում մանուկներից։ Կան ծնողներ, որոնք մի ամսվայ մէջ զրկվել են չորս թէ հինգ երեխաներից։

ԹԻՖԼԻՍՈՒՄ ամեն բան թարթ է լինում, նոյնպէս թարթ են լինում և մեր քաղաքային վարչութեան կարգադրութիւնները։ Կա ուշադրութիւն դարձրէք և իր համոզմունք որ չոր եղանակի ժամանակ, երբ փողոցները ծածկված են թողով, փողոցները և Միքայէլեան կամուրջը

կամ ամենին չեն ջրում, կամ շատ քիչ։ Բայց հենց որ անձրև եկաւ և ցել է կանգնած փողոցներում ու կամուրջի վրա, այն օրը շատ եռանդով փողոցները ջրում են և մինչև անգամ բացի ջրերու սովորական միջոցներից, կարգադրում են բերել թուղթ և խնէր և ամբողջութեամբ դարձնում են նրանց փողոցի և կամուրջի մէջ տեղ։

Ա.Ս.Ա.ԲԱՆԱԿԻՑ մեզ գրում են որ այս օրերս ձեռնարկվեցան այդտեղ մի քանի նոր քահանաներ, որոնց թւում միայն մէկը միջնակարգ ուսումնական մարդ է, այսինքն՝ Երեմիան զարգում է աւարտել իր ուսումը, իսկ մնացածները ծխական դպրոցներից դուրս եկածներն են։

ԱՐՏԱՔԻՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ՖԻՆԱՆՍԱՅԻՆ ԳԻՐՄԱՆԻՒՆ

Երկու կամ երեք տարի սրանից առաջ Գամբետայի միւստրութեան կազմվելը Ֆրանսիայի մէջ մի և նոյն էր համարվում, ինչ որ Գերմանիայի պատերազմի յայտնվել և կարող էր նշանաւոր քաղաքական դժուարութիւնների պատճառ դառնալ։ Գերմանական հասարակութեան մէջ համոզմունք էր տիրում, որ վրէժխնդրութեան գաղափարը հետզհետէ նստականում է։ Ֆրանսիայի մէջ Գամբետայի և վրէժխնդրութիւն անբաժան ցաղափարներ էին կազմում։ Գամբետայի անշափ փառքի և բացառական դրութեան պատճառը համարվում էր նրա գիտաւորութիւնը վրէժխնդրի լինելը։ Սերանտի սոցալաւութեան համար Գամբետայի ազդեցութիւնը էր և այդ մարդու առաջին միւստր նշանակվելը գերմանացիների համար անփախելի պատերազմի յայտնվել էր համարվում։ Ներկայումս Ֆրանսիայի կառավարչական զեկը անցել է Գամբետայի ձեռքը և կարծես թէ այդ իրողութեանը պատասխանելով, գերմանական գահական ծառը յայտնում է, որ խողովութիւնը երբեք այնքան հաստատ չէ իր զեկ, որքան ներկայումս։

Գամբետայի ահուտ հետ միացած վրէժխնդրութեան գաղափարը անհետացել է։ Այժմ այլ և ոչ ոք վրէժխնդրութեան մասին չէ խօսում ոչ Ֆրանսիայի և ոչ Գերմանիայի մէջ և, եթէ խօսելն էլ, դժբախտ անպատասխան խօսքեր կը լինեն առանց որ և է նշանակութեան։ Գամբետայի միւստրութիւնը գերմանական թէ կառավարութիւնից և թէ ժողովրդից ընդունվեցաւ ոչ թէ միայն հանգստութեամբ, այլ ընդհանրապէս մինչև անգամ համարվում էր Գոթանակ երկրի գերմանացիները բարի ցանկութիւններ են յայտնում Ֆրանսիական նոր միւստրութեանը իշխան Բիսմարկի մտնաւոր խօսակցութիւնների ժամանակ, որոնք տպագրվում են լրագիրների մէջ, գովում է Ֆրանսիական առաջին միւստրին։ Շատերը մինչև անգամ կարծում էին, որ պետական այդ երկու մարդիկը մինչև անգամ կարող են տեսնել և նրանցից ոչ մէկը այդպիսի անցքը օտարօտի չէր համարում։

Որտեղից առաջացաւ այդպիսի յանկարծակի փոփոխութիւն երկու միմեանց թշնամի ժողովրդների և նրանց հայրենասէր առաջնորդների մէջ։ Միջպիսի անցքեր կարողացան ծնել պատերազմական ոգին Ֆրանսիացիների և գերմանացիների սրտերի մէջ։ Այդպիսի փոփոխութիւնը օգնեց Ֆրանսիայի փառքը ամենքին յայտնի են։ Ֆրանսիացիները պատերազմական մի փոքր փորձ արին Տուրիսի մէջ։ Նրանք դարձեալ

ակնառան եղան արհեստագործեան ծանր կողմին, դարձեալ տեսան պատերազմական անփախելի անկարգութիւններ և դարձեալ յիշեցին յաճախ մոռացվող ճշմարտութիւնը, որ մինչև անգամ ամենափառաւոր պատերազմը այն գեղեցիկ պատկերները չէ պարունակում իր մէջ, որոնք պատմվում են սովորական պատմական նկարագրութիւններ և աւանդութիւնների մէջ։ Ֆրանսիայի մէջ մի սերունդ հասունացաւ, որ լաւ չէր մտաբերում 1870 թուականի պատերազմի արիւնայի սարսափները։ Այդ սերունդին մի նոր տեսական դաս էր հարկաւոր և դասը տրվեցաւ Տուրիսի մէջ։ Հիւսիսային փորձեր անկուց յետոյ պատերազմական ցանկութիւնները Ֆրանսիայի մէջ կողմին իրանց նշանակութիւնը գտնեալ ժամանակաւորապէս, իսկ ազատախօս և բազմակողմանի կրիտիկան յայտնեց պատերազմական «արհեստ» վրդովեցուցիչ մանրամասները և պատերազմական ժամանակի հետեւեցները նրա բազմաթիւ զոհերի համար։ Այն տեղի փոքրութիւնը, որտեղ կատարվեցան Տուրիսի արշաւանքի տխուր անցքերը, հեշտացրեց անընդհատ հակողութիւնը և հասարակական կրիտիկան, իսկ անցքերի համեմատական աննշանութիւնը երկրի բնորոշ նոր վիճակի համար առաջին առաւ այն մտածութիւնների, որոնցով սահմանափակվում է պատերազմական գործերի հասարակական գնահատութիւնը։ Ֆրանսիական հասարակութիւնը առողջացաւ պատերազմական հիւանդութիւնից։ Տուրիսի արշաւանքի ժամանակ պատահած տխուր անցքերի ազդեցութեան տակ։ Վերջին ընտրութիւնների ժամանակ յաղթող հանդիսացան այն կանդիդատները, որոնք իրանց յայտնեցին վրէժխնդրութեան հողափայտ և արտաքին ձեռնարկութիւնների հակառակորդներ։ Ընտրողական նախագիծներից մեծ մասը պահանջում էր պատերազմական բիւրոկրատի և զինուորական ծառայութեան ժամանակամիջոցի փոքրացնելը։ Անպայման խողադասիրութիւնը դարձաւ ընդհանուր պարտադիր սկզբունք և Ֆրանսիական ժողովրդի բոլոր դասերը իրանց այդ սկզբունքի կողմնակիցներ յայտնեցին։ Գամբետայի կառավարութիւնը աջողութիւն ունեցաւ, հիմնվելով ներքին հարցերի կարգադրութեան վրա առանց պատերազմական ձգտումների։ Գերմանական կարող էր սառնասրտութեամբ նայել յաղթական գերմանացիների անհաշտ թշնամի և իշխան Լօտարինգիւսի Ֆրանսիային վերադարձնել ցանկացող Գամբետայի միւստրութեան կազմվելուն։

Իսկապէս Տուրիսի արշաւանքը մեծ բարեւարութիւն էր թէ Ֆրանսիայի թէ Գերմանիայի և թէ ամբողջ Եւրոպայի համար։ Այդ արշաւանքը ոչնչացրեց զինուորական կազմակերպութեան վախճանի սպասող և պատերազմի մասին երազող փառքի ազդեցութիւնը ցանկութիւնները և մի և նոյն ժամանակ հանգստացրեց գերմանացիներին, որոնք իրանց հայեացքները անհանգստութեամբ դէպի Վոլգաներն էին դարձնում։ Երկու մեծ ազդեր հանգստացան և կարծես թէ չէ չգոյութեամբ հաշտվեցան։ Վրէժխնդրութեան երկրորդ ինքն ըստ ինքեան ոչնչացաւ և այդպիսով միջոց տուեց թէ Ֆրանսիական և թէ գերմանական կառավարութիւններին զբաղվել ներքին հարցերով։ Այս բարեխաղ փոփոխութիւնը եւս չէր նստեց Ֆրանսիային, որ 40 միլիոն ֆրանկ կից աւելի և մի քանի հազար զինուորների կենքը զոհեց։ Բայց այդ զոհաբերութիւնը

ները անշան կորուստ են կազմում, եթէ համեմատենք Ֆրանսիական նոր պատերազմի հակապական հետեւանքների հետ։ Երբ հարկաւոր է լինում մարդկութեանը ամօթբերող ամենասարսափելի և անմիտ կոտորածի առաջն առնել, ամեն բան կարելի է զոհել և այդ զոհաբերութիւնը կորած չի համարվի։ Տուրիսի փորձը միջոց տուեց երկու հզօր ժողովրդներին մոռանալ փոխադարձ թշնամութիւնը և իրանց ուշադրութիւնը կենտրոնացնել ներքին հարցերի վրա, ինչպէս մի ժամանակ զոհուածների հետ ունեցած կռիւր ստիպեց անգլիացիներին հրաժարվել Բիթիւնի Գիլի պատերազմական մտադրութիւններից։ Այդպիսի դասերը օգտաւէտ են ոչ թէ միայն անմիջապէս հետաքրքրված երկրների, այլ և այնպիսի պետութիւնների համար, որոնք գործին չեն մտնակցում։

Այսպիսով գրեթէ միաժամանակ Ֆրանսիայի և Գերմանիայի մէջ վիշելում կայսրի գահական ծառով և Գամբետայի միւստրութեան նախագիծով առաջ են բերած բացառապէս ներքին օրէնսդրական և տնտեսական հարցեր։ Գերմանական կառավարութեան նպատակն է իր ձեռքն առնել սօցիալական խնդիրներ լուծումը, մեծացնել իր միջոցները մասնաւոր, բայց պետական նշանակութիւն ունեցող ձեռնարկութիւնները յետ գնելով և գրաւել ազգաբնակչութեան մեծ ամանութեան համակրութիւնը, յայտնի զիջումներ անելով բանւորներին։ Նոյն նպատակը կարելի է նկատել Ֆրանսիական միւստրութեան նախագիծ մէջ։ Զանազանութիւնը նրանում է, որ առաջին դէպքում պահանջներ անվում են ոչ պատասխանատու, մինչև անգամ ժողովրդի կամքի դէմ մաքառող իշխանութեան կողմից, իսկ երկրորդ դէպքում ներկայումս են ժողովրդի հաւատարմ ներկայացուցիչներ, որոնք առաջարկում են ընդարձակ կառավարութեան գործունէութեան շրջանը ոչ թէ արտաքին փայլի համար, այլ երկրի ազատութեամբ յայտնած կամքի համեմատ նրա բնորոշ պահանջներին բաւականութիւն տալով։ Նրա պատակով։ Առաջին դէպքում պետութիւնը կառավարող զինուորականների և պաշտօնեաների դասը կամենում է հոգաբարձուները նշանակել ժողովրդի վրա, մինչդեռ երկրորդ դէպքում կառավարութիւնը աչքի առաջ ունի ոչ թէ հոգաբարձութիւն, այլ ինքնավարութիւն այդ բառի ընդարձակ նշանակութեամբ այնպէս, որ կարելի լինի հասարակական կարծիքի պահանջման համեմատ ընդարձակ փոփոխութիւններ և վերանորոգութիւններ մտնել երկրի մէջ։ Գամբետայի նախագիծը պարունակում է միայն այն, ինչ որ յայտնեց ընտրողների մեծամասնութիւնը և ինչ որ ընդունվեցաւ այդ մեծամասնութեան կողմից։ Այդ նախագիծը կամայական, մի մարդու ինքն ծնունդ չէ, ինչպէս Գերմանիայում, այլ հասարակութեան հաւաքական վճիռ է։ Եթէ Գամբետայի ծրարութեամբ չը ձեռնկրպեց ժողովրդի ցանկութիւնները կամ մացրեց իր նախագիծ մէջ այնպիսի կէտեր, որոնց ժողովուրդը չէ հաւատում, Ֆրանսիական պատգամաւորների ժողովը միշտ կարող է նախագիծը ուղղել, մի քանի առաջարկութիւններ մերժել, նորերը անել և նախագիծ մէջ թողնել միայն այն, ինչ որ ժողովուրդն է ցանկանում։ Եւրոպայի մէջ շատերը խօսում են Գամբետայի դիվտատուրայի մասին, բայց եթէ դիվտատուրան մի պատասխանատու միւստր, որ իւրաքանչիւր րոպէ կարող է հեռացրած

Բագիր—հրատարակող ԳՐԻԳՐ ԱՐԽՐՈՒՆԻ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Մի ուսումնարանի վեցերորդ դասարանի
ԱՇԱԿԵՐՏ կամենում է ՈՒՍՈՒՑՁՈՒԹԵԱՄԻ
պարագիլ գաւառական քաղաքներում կամ
գիւղերում: Ցանկացողները կարող են իրանց
ՊԱՅՄԱՆՆԵՐՆ առաջարկել «ՄՇԱՍ» խմբ-
բարդատանը:

1—3

ՈՒՍՈՒՑ ԱՊԱՀՈՎԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԸ
ԿՐԱՎԻՐ գէտ ապահովում է շինութիւններ,
ապրանքներ, պահեստներ, գործարաններ
գիւղատնտեսական շինութիւններ և մը-
թերքներ: Կովկասի համար գործակատար
Պ. ԲԵԺԱՆԲԵԿԻ Գրասենեակը գտնվում է
Երևանայա հրապարակի վրա քաղաքային
տան մէջ առաւօտան 10—2 ժամը և երե-
կոյան 6—8 ամեն օր: ՓՈՒՑ-ԳՐԱՎԻՐԱՅԱՍԻ-
ՆԵՐ. Գրութայիսում է. Պ. ԲԵԺԱՆԲԵԿԻ, Փո-
թի Բ. Գ. ՀԱՍԱՆ-ՉԱԼԱԼԵԱՆ, Ախալցխա
Պ. ՉԱԼԱԼԵԱՆԵՎ: Նշել տեղը ապահովում
են ներքին 5% առաջին և երկրորդ փոխա-
ռութեան ՏՈՄՍԱԿԱՆԵՐԸ 55 Կ. Ս. Պետեր-
բուրգի Բ. Վ. ԻԻԿԵՐ Բանկային տան յան-
ձնարարութեամբ: (է. 2.)

ԲԱԹՈՒՄԻ

ԿՕՄԻՍԻՕՆԵՐ

ԱՐՇԱԿ ԾԱՏՈՒՐԵԱՆՑ

Ընդունում է ամեն տեսակ պատուե-
րներ, յանձնարարութիւններ և ապա-
պարանք:

18—20

ԹԵՅ ՍԻՐՈՂՆԵՐԸ ԵՒ ՃԱ-
ՆԱՅՈՂՆԵՐԸ պէտք է գնեն ԱՆ-
ԳԼԻԱԿԱՆ ԽԱՆՈՒԹԻ մէջ թէյ
լաւ տեսակի ֆունտը 1 ր. 20 Կ. և 2 ր.
և համեմատեն առաջինը 1 ր. 60 Կ. հետ
և երկրորդը 3 ր. հետ ամեն տեղ թիֆ-
լիսոմի, որպէս զի իմանան Անգլիա-
կան խանութի մէջ ծախվող ամեն տեսակ
թէյի համեմատական ԳԵՐԱՋԱՆ-
ՑՈՒԹԻՒՆԸ: Բացի այդ Անգլիական
խանութը կը առնէ ՄԱՔՈՒՐ ԹԵՅ
առանց թղթի և ԱՐՃՃԻ:

88—100

ԻԵՍՏՈՐԱՆԸ

ԱՐԾՐՈՒՆՈՒԹԱՏՐՈՆԻՄՕՏ

Մի նոր տիրոջ ձեռքն անցնելով,
ստացել է այժմ մի բոլորովին այլ և ԳԵ-
ՂԱՅԻՎ ՏԵՍՔ, ունի ընտիր ձԱՇԵՐ և
ԸՆԹՐԻՔՆԵՐ, նոյնպէս և լաւ ԽՄԻՉԲ-
ՆԵՐ: Գնեք շատ էժան:

17—20

144 Արժուան գալերէա 144
ամենաէժան պահեստ
մեքիլի և հայելիներ:

Արտասահմանից եկած մի վարպետ
շինում է պատրաստ և զարգով ըն-
դունում է էժան ու լաւ քան թէ ու-
րիշներ, կենդանակերպ ծաղիկներով
զանազան տեսակ գերեզմանական ար-
ձաններ: Հալվաբար, Շիրաճխանայի վե-
րի ծայրը, ապակեայի կարգը № 32
խանութը:

11—15

ՓՈՒԱԴԱՐՁ ԿՐԵԴԻՏԻ ԹԻՖ-
ԼԻՍԻ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԸ

Նոյեմբերի 21-ից ՎՃԱՐՈՒՄ Է. Ընթացող
հաշիւներին ա) հասարակ 4%, բ) պայմա-
նաւոր 4 1/2%, Գնումներին ա) ցաւահան 2
40%, բ) վեց ամսով 5 1/2%, գ) մի տարով
60%: ՎԵՐՑՆՈՒՄ Է աւելարական մուր-
հաներից 7 1/2%, միայնակ մուրհաներից
80%, տօկոսաբեր թղթերի գրաւականով
7 1/2%, առանձին ընթացող հաշիւներին
ա) ապահոված տօկոսաբեր թղթերով
7 1/2%, բ) ապահոված մուրհաներով 80%:

2—3

ԾԱԽՎՈՒՄ ԵՆ 25% ԷՃԱՆ

քան թէ ուրիշ տեղ. ԹԵՅ, կակաօ, ՇՈՎՈԼԱԻ,
Բիւզիկաներ, մուրաբաներ, բրինձ, ամաններ,
բաժակներ, բօխիւներ, թէյ յամաններ, սու-
գօյներ, ՄԱՏՈՒՑԱՐԱՆՆԵՐ, երես լուանայու
ամաններ, ԿՈՂՊԵՔՆԵՐ, ԶԳԵՍԱԿԱՆՆԵՐ,
գդալներ, դանակներ, ԳՐԻՉՆԵՐ, թուղթ,
ծրարներ, տետրակներ, մատիտներ, ՀՐԱ-
ՑԱՆՆԵՐ, ԲԷՎՈԼՎԵՐՆԵՐ, մէջքակապներ,
կէճօկա, ԹԱՔՔԵՐ, սանձեր, ութնիւն, ՄԱՆ-
ՃԱԿԱՆՆԵՐ, երեսորներ, թաշկինակներ,
կանանց գուլթաներ, մարդկանց գուլթաներ,
տուպեաի սապօն, հոտաւէտ ջրեր, շերտեա,
ցիտրան մագնիզիա, խնայի գինի, պօրո-
վէյն, խերես, կօնիակ և 1,000 այլ առաւ-
կաներ: ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԽԱՆՈՒԹԻ
ՄԵՋ: ՆՈՅՆ ՏԵՂԸ Գաւառականներ
ԲԻՆ ՄԵՇ քանակութեամբ ծախվում է
ԹԵՅ. պուրակով 40, 46, 52, 58, ր.,
իսկ ֆունտերով 1 ր. 10 Կ., 1 ր. 20
Կ., 1 ր. 40 Կ., 1 ր. 60 Կ. և 1 ր. 80
Կ., իսկ ամենաբարձր թէյը ֆունտը 2 ր.
քաշը ԱՌԱՆՑ Թղթի:

ՀՐԱՑԱՆՆԵՐ 20—60 ր. և 20Կ-ԲՈՐ
(chokl bore) George Dau-ի գործարա-
նից 120 ր., լէվոլիերներ 4—34 ր.: ԲՈՒԼ-
ԴՈԳ (bull dog) 11—20 ր., կանանց թամ-
բի 65 ր., շեֆիդի դանակներ 3 ր. 50
Կ. գիւժիլը, ալբոմներ կիսագինով, Ֆիլտրա-
նի և այլն: Ամենամեծ պահեստ հրապա-
ների և լէվոլիերների թիֆլիսում:

56—100

ՂՈՐԱ ԵԿԱՆ ՄԵՐ ԵՎԱՐԱՆԻԿ ԵՆ ՆՈՅԵՄԲԵՐԻ 15-ԻՑ ՍԿԵԿՆԻ
Ա. ԱՄԵՆՈՐԵԱՅ ՀԱՏՈՒԱԾԱԿԱՆ ՕՐԱՑՈՅՑ
1882 Փ. Թ.

Մեծ թուանշաններով, հայկական կիւրակներն տպուած են կապուտ գունով, իսկ
կայսերական տօն օրերն տպուած են կարմիր գունով: Դրուած են Հայկական, Յուլիա-
նեան, և Երկրորդան բոլոր օրերը, ամիսները և թուականները: Լուսինը ևս դրուած է:
Առ այժմ համառ. դրուած են: Օր պատմական անցքերի Հայոց: Մահ նշանաւոր ան-
ձանց Հայոց:
Օրացոյցի տախտակն զարդարուած է գեղաքանդակ գեղեցիկ պատկերներով, կրօնա-
կան և ազգային յիշատակարաններով, Դաստաւակի, և Ս. Էջմիածնայ պատկերներով:
Եւ այս բոլորը մի զարդ է ամեն մի հայու գրասենեակի համար:

Գ Ի Ն Ն Է Մ Ե Կ Ի Ո Ւ Բ Լ Ի

Բ. Մեծագիր ՕՐԱՑՈՅՑ 1882 թ. Գ.
Բոլոր ՕՐՏ՝ հրց. մի. հր. և այլն դրուած են կարգաւ: Հանդերձ
«ԾԱՂԻԿ ԸՆՏԱՆԵԱՑ» է. տ. յաւելուածով:
Սկզբունք ԳԵՂԱՔԱՆԻՍԿ պատկերը:
ա. Առաքինագոր հայրապետին մերոյ
ՍՐԲՈՅՆ ՎԵՐԱՆԻՍԻ
բ. և Կարուց պաշարման
ԼԱԶԱՐԵԱՆՑԻ ՊԱՏԵՐԱԶՄՆ:

Գինն է մինչև 600 վերս 35 կօպ.: Իսկ նորանից բարձր 40 կօպ.:

Գ. Փոքրագիր ՕՐԱՑՈՅՑ 1882 թ. Գ.
Բոլոր ՕՐՏ՝ Հրց. մի. հր. և այլն դրուած են կարգաւ: Հանդերձ 2 գեղաքան. պատ-
կերներով: ԵՐԱՆԿԱՑԻՇԱՏԱԿՆ ՆԵՐՍԷՍ Ե. Կաթուղիկոսն: Եւ ԶԵՄՍ-
ԲՐԱՅՍ Հայաւէրն Անգլիացին: Գինն է 15 կօպ.: Բոլոր 3 տեսակ օրացոյցներից
գումարով գնողներին զիջում կը լինի:
Խմբագիր և հրատարակիչ Արգար Գուլամիրյանց
Ցանկացողը կարող են գիմել մեզ այս հասցեով. ВЪ Г. ЭРИБАНЬ
A. C. Гуламирянцъ

Վերականգնեցող ՄԱԿ-ՄԱՍ-
ՏԵՐ, մագերէտ ամրացնող և նրանց
ԲՆԱԿԱՆ ԳՈՅՆԸ փորագրա-
ձնող: Գինը 2 ր. շերտ, փՈՍՏԱ-
ՅՈՎ ուղարկված 2 ր. 49 կօպ.
ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ խանութի մէջ

Մի և նոյն տեղը ԽԻՆԱՅԻ
ԻԻՂ, մագերէտ ամրացնող հա-
մար, 1 ր. ամանը վրձին գլխա-
ցաւի գէտ, ՏՈՒԱԼԵՏԻ ՍԱ-
ՊՈՆ և հոտաւէտ ջրեր և այլն:
51—100

ՆՈՐ ԴՈՒՐՍ ԵԿԱԾ ԳՐԲԵՐ

Որոնք վաճառվում են ԶԱԲԱՐԻԱ ԳՐԻԳՈՐԵԱՆՑԻ «ԿՈՎԱՍՍԵԱՆ ԳՐԱՎԱՃԱՌԱՆՑՈՒՄ»

1	Բագրատունի՝ Տանն պատգամը. գինն է	25 Կ.
2	Աղայեանց՝ Անահիտ, հին գրքոյց.	50 "
3	Թուգ, թարգ. Տէր-Միքայելեանցի.	30 "
4	Աղքատ մանուկ կամ բարոյական վէպ.	20 "
5	Խաթաբալա Սուրբուհիեանցի.	50 "
6	Զորա մանրավէպ Տէր-Աւետիսեանի.	20 "
7	Հայերէն լոտօ երկխոսների համար.	50 "
8	Տէր-Ակորեանց՝ Հայաստանի աշխարհագրութիւն.	60 "
9	Կոստանիանց՝ Գրաբառ բայերի խոսհարումը.	25 "
10	Թագուրեան՝ Փորձ լեզուագիտական հետազոտութեան.	50 "

Եւս ստացուել է Բոստոյի Տէր-Արամեանցի 1882 թուի ՕՐԱՑՈՅՑ, գինն է 15
կօպ. դուրմարով առնողներին զիջում կը լինի:

ԼՈՅՍ ՏԵՍԱԻ

ՆՈՐ ԴԱՍԱԳԻՐԲ

ԹՈՒԱԲԱՆԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐՆԵՐԻ

Սիստեմատիկական ընթացք հայոց միջնակարգ ուսումնարանների համար
Մասն առաջին (ամբողջ թուեր) ԳՐԻԳՈՐ ՎԱՐՁԱԼԵԱՆ, հրատարակու-
թիւն Բ. ՇԱՀՎԵՐԻԵԱՆԻ լրագրական գործակալութեան

Գ Ի Ն Ն Է 40 Կ Ո Պ.

Վաճառվում է բացառապէս թիֆլիսում՝ Բ. ՇԱՀՎԵՐԻԵԱՆԻ ԳՈՐ-
ԾԱԿԱԼՈՒԹԵԱՆ ԽԱՆՈՒԹՈՒՄ:
Ուսումնարանները և գումարով առնողները ստանում են 20% զիջում:
Օտարաքաղաքացի պէտք է գիմել հետեւել հասցեով. ВЪ Тифлисъ, газет-
ное Агентство Шавердова.

9—10

ՎԻԷՆԱՅԻ ՄԵՔԵԼ (աթուհի և բազմաթուհի) ծախվում են մեծ
քանակութեամբ և մանր, միջին փողոցում կատարկաց փողոցի անկիւնում ՄԻ-
ԲԱՅԵԼ ՏԵՐ-ՆԻԿՈԼԱՅԱՆԻ պահեստում:
Օտարաքաղաքացի կարող են գիմել այս հասցեով. Тифлисъ, Михаилу
Н. Теръ-Никогосову.

111—150